

Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2015/16:40

Tisdagen den 19 april

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor

Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
rättsliga och inrikes frågor den 21 april 2016**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Välkomna hit till extramötet!

Vi har som sagt behandlat den här frågan i fredags. Ni har alla fått den nya promemorian, där det finns några förtydliganden. Jag ber justitieministern att redogöra för dem.

Anf. 2 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Efter EU-nämndens möte i fredags, då ju regeringen fick stöd för den svenska ståndpunkten när det gäller det gemensamma asylsystemet, har nämnden åter kallat regeringen för att måhända göra ytterligare några förtydliganden.

Jag vill inleda med att understryka att punkten på rådets dagordning är en första inledande diskussion kring det gemensamma europeiska asylsystemet. Hela meddelandet täcker ett stort antal olika förslag, och dessa är i nuläget inte särskilt detaljerade. Innan de konkreta förslagen kommer är det tyvärr inte möjligt att ha en färdig analys av eller ståndpunkt beträffande förslagen, eftersom vi helt enkelt inte vet hur det närmare kommer att se ut. Jag hoppas att riksdagen har förståelse för det.

Det är som sagt heller inte fråga om en förhandling vid rådsmötet utan endast en första inledande diskussion om just den del av meddelandet som rör det gemensamma asylsystemet.

När det gäller frågan om en jämnare fördelning av asylsökande i ett framtida asylsystem har Sverige drivit linjen om en jämn fördelning av asylsökande över unionen, om solidaritet och gemensamt ansvarstagande. Det var av den anledningen som jag inför rådets möte i mars gick till utskottet och till EU-nämnden för att överlägga och samråda om den svenska ståndpunkten och för att få ett mandat att agera i EU när det gäller vilket system med fördelning som Sverige skulle vilja se i framtiden. Som ni vet förankrades den svenska ståndpunkten i EU-nämnden den 4 mars och nu den 15 april.

När det gäller de två alternativen vill jag förtydliga följande: Det första alternativet innebär i princip att man gör som i dag, det vill säga Dublinförordningen i sin mer eller mindre nuvarande form kompletteras

med en krismekanism som aktiveras när en medlemsstat utsätts för ett högt migrationstryck. Som ni kommer ihåg presenterade kommissionen i september förra året ett förslag om att etablera en sådan permanent omfördelningsmekanism i kris i stället för dagens tillfälliga omfördelningsbeslut.

Alternativ ett bygger alltså på det förslaget, det vill säga en permanent mekanism som aktiveras när en kris föreligger.

Sverige har varit positivt till förslaget men också menat att det behövs en fördelningsmekanism som omfattar alla asylsökande, även när det inte föreligger en krissituation.

Detta leder till alternativ två i kommissionens meddelande, som alltså innebär fördelning av asylsökande även när det inte föreligger en krissituation. Fördelningen baseras på en fördelningsnyckel, och det handlar inte om något tak eller en begränsning av den reglerade invandringen. Däremot innebär det just ett långsiktigt hållbart system med en jämnare fördelning. Om vi till exempel skulle räkna med 1 miljon asylsökande till EU under ett år skulle det innebära, med den fördelningsnyckel som hittills varit aktuell, att antalet asylsökande till Sverige skulle komma att ligga på drygt 30 000 under det året.

Av de två alternativ som presenteras av kommissionen är det det andra alternativet som i dag ligger närmast den övergripande svenska ståndpunkten. Regeringen anser därför att alternativ två i detta läge bör utgöra en utgångspunkt för det fortsatta arbetet.

Samtidigt vet vi att det finns stort motstånd mot detta från många håll. Vi vet också att det finns en grupp länder som inte vill göra någon-
ting alls utan egentligen bara vill ligga kvar på det läge som vi har i dag.

Hur situationen utvecklas vet vi mer om efter rådets möte på torsdag. Det viktigaste i sammanhanget är som sagt att uppnå ett jämnt och rättvist system baserat på solidaritet.

Jag vill också påminna om att ståndpunkten förhåller sig till flera av de områden som meddelandet tar upp, i vart fall så mycket som vi i dagsläget kan säga utan att ha sett de konkreta förslagen. Utöver frågan om de två alternativen gäller det vikten av harmonisering, sekundära förflyttningar och utökat stöd till Easo.

Sedan i fredags har vi i den rådspromemoria som ni har fått till er under förmiddagen gjort två saker: Dels har vi byggt ut den promemorian och redogör mer detaljerat för innehållet i meddelandet. Dels har vi kompletterat ståndpunkten med en skrivning om att den bedömning vi gör är att i dagsläget ligger alternativ två närmast den svenska ståndpunkten, och det är då en komplettering i den ståndpunktspromemorian.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för ytterligare informationen som vi fått här i dag samt noterar den biten av ståndpunkten som har förändrats.

Anf. 4 TINA ACKETOFT (L):

I fredags efterlyste vi alltså ett antal svar på frågor i förhållningssättet till kommissionen. Jag ser mycket riktigt, som statsrådet säger, att det är en mer redogörande bakgrund, mer resonemang i den här texten än vad vi har fått tidigare, vilket är jättebra. Men det enda som egentligen avviker från den svenska ståndpunkten från i fredags är den meningen som

säger att alternativ två i kommissionens meddelande i dag ligger närmast den svenska ståndpunkten och så vidare.

Det var något jag efterlyste, eftersom jag tyckte att det var otydligt och vi hade olika åsikter om vilken väg det var regeringen ville gå.

Jag är fortfarande frågande när det gäller många av de här punkterna. Även om det är ett första möte och det kommer att föras fram diskussioner är det ju ännu viktigare att regeringen åker ned med en tydlig bild av vart det är man vill nå så att man kan hitta like-minded att jobba tillsammans med. Vi vet ju att det är så många länder som är emot den här linje två, vilket är den jag också skulle förorda.

I texten står det hela tiden, till exempel, att utöver dessa två alternativ nämner kommissionen även ett långsiktigt alternativ och menar att det kan övervägas om ansvaret för asylprocessen inte bör överföras på nationell nivå till EU-nivå.

Är detta något som regeringen inte på något sätt har tagit ställning till? Det är ju också av vikt för mig så att jag vet vad ministern kommer att framföra. Vi kommer ju liksom att behöva skjuta många länder framför oss om vi vill nå dit vi ska.

Då är det inte bara det här resonemanget om bakgrunden som är viktig utan också vad regeringen vill. Vill man se, utöver de här två alternativen, en asylprocess som bör överföras från nationell nivå till EU-nivå eller inte?

Det finns många sådana punkter. Ett förstärkt Eurodacsystem – ja, där finns ett antal frågor. Det enda som regeringen faktiskt säger är att man anser att Eurodac bör få ett ökat operationellt stöd. Men man svarar inte på de andra bollarna som kommissionen kastar upp.

Det är frågor på den nivån som gjorde att jag hamnade i det ställningstagandet jag gjorde i fredags, och jag tycker inte att det har blivit tydligare. Jag hoppas att ministern kan redogöra för detta, för jag tycker att det är oerhört viktigt att vi får detta på bana. Det kommer tydligen att gå ganska fort, vad jag har förstått. Det finns utlovat att man i parlamentet kommer att behandla detta redan den 6 maj, enligt mina källor nere i Bryssel. Det innebär i så fall att det går undan.

Anf. 5 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Nu ses vi igen, eftersom vi ville att regeringen skulle förtydliga sin ståndpunkt.

Formellt är ju det här att vi samordnar regeringens ståndpunkt som tar ställning till kommissionens meddelande. Då är det viktigt att man förhåller sig till kommissionens meddelande. Det finns dock en rad punkter som vi fortfarande inte har fått svar på när det gäller kommissionens meddelande, och jag tycker att det är olyckligt att regeringen åker till Bryssel och inte har mandat att yttra sig i viktiga frågor om till exempel fördelningsnyckeln, hur den mer ska vara utformad för att bättre ta hänsyn till det ansvar som medlemsstaterna har tagit tidigare, eller om den här handlingsplanen som statsministern har lyft fram att han har nämnt vid något tillfälle. Varför driver inte regeringen det nu och plockar in det i ståndpunkten? Eller säkra-länder-listan? Vart vill regeringen gå med säkra-länder-listan, som är med i det här, eller återtagandeavtal eller sanktioner vid sekundär förflyttning?

2015/16:40

19 april

Nu finns det ju ett fönster för att driva på den framtida migrationspolitiken. Det är nu kommissionen vill ha förslag. Orbán, som vi kan tycka många saker om och som jag är otroligt kritisk till, turnerar ju runt och *driver* någonting. Men Sverige gör inte det. Sverige som är ett stort mottagarland står passivt.

Varför driver vi inte att använda budgeten lite mer eller att fler länder tar emot fler kvotflyktingar eller öppnar upp för arbetskraftsinvandring? Vart vill Sverige? Varför har vi inget driv?

Det blir lite olyckligt när regeringen kommer tillbaka med samma ståndpunkt som i fredags, förutom en mening som man har lagt till, och fortfarande inte förhåller sig till kommissionens meddelande.

Jag är bekymrad, och jag har en formulering som jag vill läsa upp för protokollet. Den lyder så här: Regeringen har trots dagens extramöte i EU-nämnden inte på ett tillfredsställande sätt lyckats förklara hur den ställer sig till kommissionens meddelande om reformidéer för EU:s asylpolitik.

Trots att kommissionen så snabbt som möjligt vill kunna ta del av medlemsstaternas synpunkter på förslagen släpar regeringen fötterna efter sig. Kommissionens förslag är i vissa delar konkreta och detaljerade. Bland annat vill kommissionen ersätta en rad direktiv som reglerar medlemsstaternas flyktingmottagande med förordningar. Detta tar regeringen över huvud taget inte ställning till, trots att även dessa delar kommer att diskuteras på ministerrådet.

I stället hänvisar regeringen fortfarande till en överläggning i socialförsäkringsutskottet den 3 mars och en behandling i EU-nämnden den 4 mars. Problemet är att kommissionens meddelande om EU:s framtida asylpolitik offentliggjordes den 6 april. Det är ytterst allvarligt att regeringen saknar konkreta idéer på hur EU:s framtida asylpolitik bör utformas, trots att den kommer att få långtgående konsekvenser för Sverige.

Vi menar att EU-nämnden inte kan ge regeringen öppna mandat. Regeringens och Sveriges inriktning i EU-frågor ska förankras i EU-nämnden. Därför måste regeringen förmå att förklara hur Sverige ställer sig till de frågor som är uppe för diskussion i ministerrådet.

Det är anmärkningsvärt att regeringen igen återkommer med samma ståndpunkt, förutom ett tillägg på en mening. Ståndpunkten behandlar fortfarande i sak inte kommissionens meddelande.

Anf. 6 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för inledningen! Jag och Kristdemokraterna har egentligen inte någonting emot det som regeringen anför i sin ståndpunkt, men vi anser att det saknas ställningstagande i flera delar om vad regeringen driver i förändringsarbetet kring reformeringen av den nya migrationspolitiken. I de olika direktiven som ska förändras finns det inte något klart och tydligt ställningstagande från regeringen.

Det här är ett omfattande förslag, och vi vet heller inte om vi nu ska spela in vad vi tycker att regeringen ska driva när det gäller del två. Jag vet att det är någonting vi kommer att återkomma till, men vad regeringen tycker om till exempel lagliga vägar in är också en viktig del.

Nu lägger EU-kommissionen fram förslag om att reformera det gemensamma europeiska asylsystemet, och vi menar att det inte finns en tillräcklig analys av hur det kommer att påverka Sverige. Vi tycker dock

att det är viktigt att poängtera att vi i EU får ett hållbart system. Människor i nöd ska kunna få hjälp, och EU måste göra allt för att så många människor som möjligt ska kunna söka skydd i EU. Men även ett internationellt åtagande måste till för att världens alla flyktingar ska få en fristad.

Vi menar att Sverige bäst kan verka för en generös och human flyktingpolitik genom att samarbeta med andra stater, och därför bör EU:s medlemsländer ha en gemensam och generös flyktingpolitik som tar hänsyn till människors skyddsbehov och där humanitära skäl väger tungt.

När det gäller de två modeller som omnämns i kommissionens meddelande anser vi att alternativ två är det mest realistiska och solidariska och bör förespråkas, precis som regeringen säger. Hur det här ska gå till i praktiken är en annan fråga, och vilka bedömningar av antalet asylsökande som kan komma är något vi i dag inte kan sja om. Men arbetet inom EU måste bygga på solidaritet och samtidigt ett visst nationellt självbestämmande.

Vi är alltså för att EU i ökad utsträckning samarbetar på migrationsområdet. Det är dock ett omfattande arbete som kommissionen påbörjat med flera direktiv som ska ersättas med nya förordningar, såsom asylprocedursdirektivet där man ska harmonisera medlemsstaternas asylsystem. Vi avvaktar kommissionens förslag men ser det i nuläget som viktigt att varje medlemsland fortsätter att ha kvar visst självbestämmande i asylprövningen.

Kristdemokraterna vill framhålla att utgångspunkten i en ny migrationspolitik inom EU bör vara att familjemedlemmar inte skiljs från varandra. Kommissionen ska vidare harmonisera och arbeta fram en gemensam lista över säkra ursprungsländer, vilket vi välkomnar, men att det även här måste finnas en möjlighet för varje land att själv ha kvar viss beslutskompetens.

Skyddsgrundsdirektivet bör enligt kommissionen ersättas med en förordning med enhetliga regler för processer och rättigheter. Vad det kommer att innebära mer konkret behöver analyseras vidare.

Även mottagandedirektivet behöver ses över, enligt kommissionen. Man planerar att inkludera åtgärder för att förhindra och sanktionera sekundära rörelser till andra medlemsstater. Det är en fråga som också kommer att kräva stor diskussion framöver.

I ett senare skede kommer även frågor om att förbättra lagliga vägar till Europa att behandlas. Kommissionen avser här att föreslå ett strukturerat vidarebosättningsprogram i EU. Kommissionen uppmuntrar överlag medlemsstaterna att överväga andra sätt att öka lagliga vägar in till EU, genom exempelvis privata sponsorer eller humanitära tillstånd.

Kristdemokraterna välkomnar att diskussionen om lagliga vägar in nu uppmuntras. Vi måste komma bort från farliga resor till EU, på vilka människor dör i Medelhavet.

Kristdemokraterna har förespråkat att ett system med humanitära visum för framför allt syriska flyktingar ska tillämpas. Vi antar att det som omnämns som humanitära tillstånd i kommissionens meddelande kan innebära detsamma och att frågan kommer att komma upp i ett senare skede. Det vore lämpligt att regeringen avger sin syn på möjligheten att använda detta system i någon form.

Vid revidering av blåkortsdirektivet för att bättre attrahera högkvalificerad arbetskraft till Europa samt näringsidkare från tredjeländer är vi positiva till detta. Men vi vill samtidigt framhäva det system som alliansregeringen införde i Sverige, genom vilket även annan arbetskraft kan säkras lagliga vägar in i EU. Vi vet att det är många unga människor som inte ser en framtid i sina hemländer där arbetslösheten är hög. Det är ofta personer med låg utbildning som kan få möjlighet till en bättre framtid i EU. Därför har Alliansen tidigare lagt fram en avvikande mening om detta. Det bör regeringen ha i beaktande vid senare svensk ståndpunkt, avseende del två i kommissionens meddelande. Den delen kommer inte att behandlas på ministrarnas möte den 21 april men återkommer senare.

Avslutningsvis ska EU arbeta vidare för att stärka återtagande och återvändande av personer som inte har rätt att få uppehållstillstånd i EU. Samarbete med tredjeland utanför EU ska stärkas på olika sätt, vilket vi välkomnar.

Det var lite av Kristdemokraternas synpunkter på meddelandet.

Min mer specifika fråga är: Hur kan regeringen återkomma mer konkret? Vi ger inte här och nu ett mandat till regeringen för all framtid. Vi tar den ståndpunkt som är aktuell nu. Många frågor återstår och behöver diskuteras. Två konkreta frågor handlar om hur regeringen ser på det här med lagliga vägar in. Kan man redan nu säga vad man kommer att driva? Och hur ser man på humanitära visum och arbetskraftsinvandring, som Alliansen har haft en avvikande mening om?

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Det här är som sagt ett tidigt skede i processen. Vi kommer att få anledning att återkomma till samtliga av dessa frågor.

Anf. 8 JENS HOLM (V):

Vänsterpartiet tycker att det är viktigt att få en permanent fördelningsmekanism på plats. I det avseendet stöder vi alltså det andra alternativet. Vi välkomnar också det som sägs om lagliga vägar i kommissionens förslag, även om det inte känns som att det har någon framträdande plats på något sätt.

Innan vi känner oss helt säkra på att ge vårt stöd till det här vill jag påpeka att ett antal saker i kommissionens förslag känns oroväckande. Jag tycker inte heller att vi får ett tydligt besked om vad den svenska regeringen tycker.

Det första handlar om direktiv som blir förordningar, vilket togs upp här tidigare. Om man väljer den vägen blir det svårare för enskilda medlemsländer, till exempel Sverige, att ha en mer progressiv flykting- och migrationspolitik.

I ljuset av det kommer diskussionen om säkra länder och att man ska ha ett harmoniserat system för det. Alla här är väl ganska kritiska till att Turkiet ses som ett säkert land inom EU. Vi vill inte ha fler sådana så kallade säkra länder i vårt knä.

Genom språkbruket i kommissionens förslag misstänkliggör man människor som är på flykt. Man använder till exempel ord som pullfaktorer och asylshopping. Man försöker förespegla att de bara kommer hit eftersom livet är så himla trevligt här och man kan ha det så gott.

Att Frontex ska få ett vidgat mandat tycker vi inte är någon bra idé.

Jag vill ha svar på de här sakerna. Andra har också tagit upp dem innan mig.

Regeringen tar upp frågan om att man måste arbeta aktivt för att fler ska återvända. Jag undrar vilka konsekvenser det får i praktiken. Jag är rädd för att mycket resurser kommer att läggas på att inom unionen jaga människor som inte har sina papper helt klara. Det är inte där resurser och fokus ska läggas.

Avslutningsvis vill jag fråga om det som står i den svenska positionen om att man inte ska kunna välja vilken medlemsstat man ska få sin ansökan prövad i. Ska man inte enligt regeringen, om man kommer först till exempelvis Sverige, ändå få pröva sin sak här? Vi måste få ett tydligt besked om vad regeringen menar med det.

Anf. 9 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för redovisningen!

Jag och Centerpartiet anser att kommissionens meddelande innehåller flera bra förslag på åtgärder, inte minst om fler lagliga vägar in i EU och harmoniseringen av asylsystemet mellan EU:s medlemsstater.

Målet bör vara att människor ska kunna söka skydd i EU primärt på laglig väg. I förlängningen bör man se över möjligheten för människor att söka asyl i EU som helhet. I ett sådant arbete behöver man även se över hur ett gemensamt system för mottagande, etablering och ekonomiska ersättningar ska se ut. För att få till stånd en jämnare fördelning av flyktingar är dessa faktorer viktiga. Förflyttningar inom EU bör bara uppmuntras om det leder till självförsörjning och bättre matchning på den gemensamma arbetsmarknaden.

Vi anser att det framtida omfördelningssystemet bör vara permanent och inte enbart en krismekanism som kan träda i kraft vid särskilda omständigheter, alltså det andra alternativet.

Vi tycker att det är synd att kommissionen har delat upp meddelandet i två olika delar. Dessa saker är tätt förknippade med varandra. Det är viktigt att det inte öppnas för att säga ja till det ena och nej till det andra.

Vi förväntar oss – detta är alltså ett medskick – att regeringen driver på för att frågorna ska hanteras gemensamt och gärna i en bredare politisk kontext där fler frågor tas upp, till exempel det vi har diskuterat i nämnden någon gång om att också involvera fördelningen av medel i EU:s budget mellan medlemsländerna, för att få tryck i frågan.

Anf. 10 MARIE GRANLUND (S):

Jag tycker att Eskil Erlandssons inlägg var konstruktivt inlägg. Jag vill också att ministern kommenterar om det har funnits eller kommer att finnas någon diskussion om helheten. Det blir lite uppdelat. Men det kanske finns någon anledning till att det är på det sättet.

Vår ståndpunkt är inte särskilt förändrad sedan sist. Det är inte konstigt. Vi har varit överens om den tidigare. De nya diskussionerna är verkligen i sin linda. Vi börjar diskutera nu. Frågorna kommer att komma tillbaka på många olika sätt och i många olika konstellationer.

Det är viktigt att regeringen hela tiden håller fast vid det här med omfördelning. Det är faktiskt den viktigaste frågan. Det är ingen självklarhet. Det är Sverige som har drivit igenom det här. Nu måste det imple-

menteras. Vi har många länder emot oss. Men detta arbete måste självklart göras på bästa sätt. Vi fick faktiskt börja från ruta ett 2014.

Jag vill gärna att ministern diskuterar Eskil Erlandssons fråga lite.

Anf. 11 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! När jag lyssnar på diskussionen i EU-nämnden noterar jag att samtliga partier vill flytta över makt på migrationsområdet till EU och Bryssel. Det vill inte vi göra. Det vill jag ha noterat i protokollet.

Vi är partiet som tycker ingenting – ministern nämnde att det finns ett antal länder i Europa som vill behålla det som det är, det vill säga att man bestämmer över migrationspolitiken nationellt. Om det är att tycka ingenting tycker jag alltså ingenting. Man ska besluta om sådana stora frågor nationellt. Men det tycker jag är att tycka någonting. Att stå upp för det nationella självbestämmandet är viktigt.

Vi har flyttat över makten på en rad olika politiska områden till EU och Bryssel, speciellt under finanskrisen. Nästa steg är då att flytta över makten även på migrationsområdet. Jag kan förstå att man diskuterar frågorna på det sätt man gör. Frågan är stor och komplex och har stor påverkan på de länder som ingår i EU. Jag tror tyvärr inte att lösningen är det som föreslås här i EU-nämnden eller framför allt från EU-kommissionen, även om jag notar att EU-kommissionen har uppfattat att det finns problem behäftade med invandring, speciellt av den dignitet vi har sett under det senaste året.

Jag vill hänvisa till vår tidigare avvikande mening, som vi anförde till ärendet tidigare i EU-nämnden.

Jag beklagar övriga nämndens uppfattning. Som jag uppfattar det finns det kanske mindre skillnader i de olika partiernas uppfattningar. Men i grunden tycker alla lika. Vi ska flytta över mer makt till EU. Vi ska göra det på migrationsområdet och tappa vår egen möjlighet att komma till rätta med de problem som andra politiska partier har skapat här i Sverige. Det är fel väg att gå.

Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Först av allt vill jag vända mig emot bilden av att vi inte skulle vara aktiva i EU när det gäller den här frågan. Den fråga vi har drivit hårdast under de 18 månader som vi har suttit i regeringsställning är just att vi ska få till stånd en ordning för att EU:s länder ska dela på ansvaret. Jag har varit här i EU-nämnden så pass många gånger och redovisat så pass många förslag att jag trodde att det var ganska klart för nämnden att vi har drivit de frågorna hårt.

Att det här meddelandet från EU-kommissionen över huvud taget ligger på bordet just nu är ingen slump. Det är en effekt av att ett antal länder gick ihop under förra året och sa: Vi måste försöka dela på ansvaret. Vi måste ha ett nytt system. Vi ser att Dublinsystemet, som det har tillämpats hittills, inte fungerar. Vi måste försöka reformera det.

Det var Sverige, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<ett antal andra EU-länder som drev på i den riktningen, för ett gemensamt ansvarstagande. Det är ett skäl till att omfördelningsbesluten, som vi lyckades uppnå under förra året, kom till stånd.

Det gäller också vidarebosättningsbeslutet från förra sommaren och även detta kommissionsmeddelande.

Vi har jobbat nära ett antal länder och även kommissionen för att se till att det här äntligen går framåt. Jag har upplevt att det har funnits ett starkt stöd från riksdagen för att det ska vara på det sättet.

Att detta meddelande över huvud taget ligger på bordet och att det innehåller förslag om ett gemensamt ansvarstagande, lagliga vägar och ett europeiskt vidarebosättningsprogram är något som vi faktiskt har varit med om att driva fram.

Någon sa att man inte vill ge regeringen ett öppet mandat. Jag begär inte något öppet mandat. Det jag begär är en ståndpunkt som fungerar i den diskussion som vi ska föra på torsdag. Den kommer inte att innehålla hela meddelandet utan bara en begränsad del. Den viktigaste frågan är om vi ska gå in för det första eller det andra alternativet eller om vi inte ska göra någonting. Som jag upplever det utifrån era inlägg finns det ett starkt stöd för att vi ska gå i en riktning mot det andra alternativet, det vill säga en omfördelningsmekanism som finns även i ett läge då det inte är kris. Det är den ståndpunkt som jag har upplevt att vi har haft tidigare.

Det finns ett stort antal andra förslag som kommer att komma efter hand. Varje gång det kommer sådana förslag kommer vi i vanlig ordning gå till fackutskottet och därefter EU-nämnden och förankra de ståndpunkterna. Ni köper inte grisen i säcken på något sätt. Jag begär inte något öppet mandat utan bara mandat inför den inledande begränsade diskussion som vi ska ha på torsdag.

Det finns ett antal sakfrågor som jag lyfter fram. Först går jag till Eskil Erlandssons inlägg, som jag upplever som konstruktivt. Bakgrunden till att det är uppdelat på det här sättet är för att kommissionen ser att de frågor som ligger i del två är ännu svårare att lösa än frågorna i del ett.

Jag skulle gärna vilja försöka få in alltihop i ett gemensamt sammanhang. Jag inser också att det inte alltid är alldeles enkelt att förändra processerna, men visst kan vi göra ett försök i den riktningen och försöka föra ihop det. Men där är vi inte i dag. Det är bakgrunden. De säger: Vi tar detta först, och sedan ska vi ta det som är ännu svårare därefter.

Det är svårt nog att skapa ett omfördelningssystem som är permanent. Jag tror framför allt att det gäller frågeställningar om till exempel lagliga vägar. Men det kan också finnas arbetskraftsinvandring och andra frågor som man upplever som ännu svårare. Men jag skulle gärna eftersträva att vi kan få det i en gemensam process.

Jens Holm lyfter upp frågan om direktiv eller förordning. Utan att sätta ned foten än så länge är jag skeptisk till att gå över till ett förordningssystem. Då lyfter man verkligen upp stora delar av asylpolitiken helt på europeisk nivå, och det får genomslag rakt av i svensk lagstiftning.

Jag vill att enskilda EU-länder ska kunna ha en mer generös lagstiftning om de skulle vilja göra det. Det blir svårt att göra om man går över till en förordning. Jag ska inte låsa mig helt och hållet eftersom vi inte vet hur en sådan eventuell förordning skulle se ut, men jag förhåller mig skeptisk till den. Vi får väl se om det kommer något sådant förslag. Då får vi värdera det efteråt. Men inledningsvis är jag skeptisk till det.

Jag lyfter också fram skrivningarna som handlar om vad man ska göra för att få fler att återvända. Jag menar att det är en väsentlig del i en

2015/16:40

19 april

asylpolitik. De som inte får stanna i Sverige eller EU måste ha möjlighet att helt enkelt åka hem till sina länder. Då kan vi samarbeta om det, vilket vi bland annat gör med bland annat transporter till de länderna. Men vi kan också förhandla om återtagandeavtal med de länder som berörs, till exempel Afghanistan, som kanske är det viktigaste just nu.

Jag tycker inte att man ska kunna välja stat som man kan söka asyl i. Det ligger i ett sådant omfördelningssystem. Utgångspunkten är ändå att man inte helt fritt kan välja stat. Man kan önska sig någonstans, men man kan inte helt välja. Man måste anvisas till ett land där det finns kapacitet att ta emot en. Finns det då vissa länder där väldigt många kommit under väldigt kort tid får de helt enkelt säga: Vi kan inte ta emot. Då är det omfördelningssystemet som ska gälla.

Jag vill återigen understryka att det vi diskuterar på torsdag är inledande och rör bara den del av meddelandet som handlar om det gemensamma asylsystemet och ingenting annat. Jag begär inget öppet mandat. Jag begär egentligen bara stöd för regeringens ståndpunkt. Vi har nu dessutom förtydligat att det är alternativ två som ligger närmast till för oss.

Kommer vi att få stöd för det i EU av andra medlemsländer? Det återstår att se på torsdag. Hittills har vi en grupp länder som har verkat i samma riktning. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Det finns en grupp länder som inte vill göra någonting. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Sedan har vi en stor grupp länder som alltid står och väger mellan de olika alternativ som finns. Där kan till exempel Spanien finnas, som är ett stort och viktigt land. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Den bilden kommer nog att klarna lite mer till torsdag.

Vi tar den diskussionen när vi ser lite grann hur läget ligger. I dagsläget ska man inte tro att man kan knäcka alla frågor på en och samma gång, utan man måste ta ett steg i taget.

Anf. 13 TINA ACKETOFT (L):

Tack så mycket, statsrådet, för utläggningen. Jag vill igen säga att Liberalerna är de som under många år har drivit att vi ska ha en gemensam stark asyllagstiftning inom EU. Annars kommer det inte att fungera. Jag ifrågasätter inte alls det, och jag är för linje två på det sätt som det nu är utstakat.

Förstår jag ministern rätt när han säger att det är enbart det som ska diskuteras på torsdag, huruvida det är linje ett eller linje två som ska föras vidare? Ska man till exempel inte ta ställning till den textdel som säger: Kommissionen har för avsikt att föreslå ytterligare harmonisering av asylsystemet, och: Man kommer att lägga fram förslag om att ersätta asylprocedurdirektivet med en förordning i syfte att etablera en gemensam asylprocess? Ska det inte diskuteras?

Även om det inte ska diskuteras skulle jag tycka att det var märkligt att åka ned till en förhandling och inte veta vart jag själv vill föra diskussionen. Det är väl det jag efterlyser. Statsrådet säger att han utan att sätta ned foten är skeptisk till att ersätta direktiv med en förordning. Det är den diskussionen som jag vill tydliggöra så att jag vet exakt.

Är det bara linje ett eller linje två som ska diskuteras, eller ska det också diskuteras förordning kontra direktiv, och så vidare? Det borde man faktiskt göra. Det är svårt att ta ställning till linje två utan att man samtidigt har processat vad man egentligen vill när det gäller även förordningar kontra direktiv.

Det är den diskussionen jag vill ha på bordet så att jag vet. Jag har ingenting emot de riktlinjer som regeringen har presenterat. Det är i detaljerna som djävulen sitter, och det är väldigt viktigt att vi är en tydlig röst i diskussionen.

Anf. 14 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr ordförande! Det är fortfarande en hel del frågetecken kring detta. Vi börjar i rätt ände: Vad är det som ska diskuteras? Statsrådet säger här att det är alternativ ett och två. Kommissionen å sin sida säger: Nu har vi lämnat ut några idéer här. Vänligen ta ställning till dessa, och kom gärna med fler och andra förslag. Utifrån det samlar vi ihop de reaktioner vi får på förslagen för att komma med mer skarpa förslag den 4 maj.

Om det är processen missar vi tåget. Vi står ju kvar på perrongen och vinkar åt de andra när de åker förbi. Sverige är inte i framkant och driver någonting. Vi är helt passiva. Statsrådet ska alltså åka ner och diskutera alternativ ett och två. De andra åker ner och diskuterar en framtida migrationspolitik, en framtida asylpolitik med andra delar.

Hela kommissionens meddelande i detalj innehåller en rad saker där vi över huvud taget inte har hört hur regeringen ställer sig. Det gäller till exempel sekundär förflyttning. Hur ser vi på det från svensk sida? Går det för det första att genomföra? Vad skulle effekterna bli? När skulle det vara okej att flytta sekundärt, efter tre år, efter fem år?

När det gäller den permanenta omfördelningsmekanismen råder det inget tvivel om att vi har en stark enighet om i Sveriges riksdag att vi tycker att det är bra. Vi har beslutat om en tillfällig omfördelningsmekanism. Det beslutet välkomnade vi. Problemet är att det inte implementeras. Man skulle fördela 160 000 på dessa två år. Nu har det gått ett halvår, och då har man mäktat med 1 145 personer. Det har gått i stå.

Då tror vi att lösningen ligger i att gå vidare med den permanenta omfördelningsmekanismen. Det hoppas vi, och det är också vår ambition att det gör. Men då måste man knyta det till muskler och att det faktiskt ger effekt. Man knyter det till piska och morot i budgeten eller några andra muskler så att det faktiskt implementeras.

Jag läser ståndpunkten, och det statsrådet säger är att vi tar ställning till alternativ två när det gäller ettan och tvåan. Det står: Alternativ två i kommissionens meddelande ligger i dag närmast den svenska ståndpunkten. Gör det verkligen det? Den svenska ståndpunkten som vi har förankrat här tidigare om den permanenta omfördelningsmekanismen var att den skulle träda i kraft vid en krissituation. Nu ska den gälla jämt för alla.

Det finns fortfarande en rad frågetecken som kvarstår. Det är ett underbetyg för regeringen. Nu är mötet redan i övermorgon. Något mer möte här lär vi inte ha tid att för att ta fram en ny ståndpunkt. Jag vet faktiskt inte hur vi ska göra formellt i detta läge. Det här är allvarlig. Det

betyder att statsrådet får åka ner och diskutera någonting som alla andra tänker sig en vidare diskussion om, men han ska bara tala om ett och två.

När vi talar om alternativ ett och två har han inte ens i den skriftliga ståndpunkten skrivit varför tvåan är bättre. Ettan ligger närmast det vi tidigare har förankrat. Det här är snurrt. Det är underbetyg. Bättre än så här borde Sverige och Sveriges regering klara av. Det drabbar Sverige. Vi tappar höjd i förhandlingarna.

Red ut lite frågetecken. Vad tycker ni om sekundärförflyttning? Vad tycker ni om listan över säkra länder? Ska den vara harmoniserad? Ska den vara harmoniserad kommer Eritrea att komma med och Turkiet att komma med. Där har vi olika ståndpunkt mellan oss.

Vi talar också om EU:s stödkontor. Hur ser ni på det? Ska det få det mandatet som man föreslår? Ska man kunna använda Eurodacsystemet och få ett utvidgat användningsområde? Hur ser regeringen på de punkterna?

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Innan vi går vidare i diskussionen vill jag ställa en fråga. Det verkar som att Moderaterna har en bild av vad som kommer att diskuteras på mötet, och regeringen har en annan bild av vad det kommer att talas om på mötet. Jag tror det vore väldigt bra om ministern kunde förtydliga om ministern vet säkert vad vi ska tala om eller inte. Annars får vi ett problem här. Kan ministern tydliggöra vad som faktiskt kommer att tas upp på mötet?

Anf. 16 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Det är klart att det som kommissionen och ordföranden vill ha är inspel inför den fortsatta processen. Den viktigaste frågan inför den är alternativ ett, alternativ två eller ingenting alls. Det är ingången i detta. Sedan står det naturligtvis fritt för medlemsländerna att ta upp andra frågor också i meddelandet om de skulle vilja göra det. Men det är huvudfrågan. Det är därför som vi begär stöd för den ståndpunkten här. Sedan kan vi gärna återkomma till fler frågor fortsättningsvis.

Ulrika Karlsson sa att vi i tidigare ståndpunkter bara hade talat om krissituationer. Det är faktiskt inte med sanningen överensstämmande. Inför samrådet inför RIF:s möte i början på december förra året står i ståndpunkten som är förankrad här och i utskottet: Ett korrekt genomförande av det gemensamma asylsystemet är en mycket viktig form av solidaritet. En permanent mekanism för omplacering som snabbt kan aktiveras vid behov kan bli en viktig form av solidaritet. Det kan dock behövas en fördelningsmekanism som omfattar alla asylsökande även när det inte är en krissituation och som inte ger avkall på den individuella asylprövningen.

Det är inte sant att vi skulle haft en ståndpunkt som bara var begränsad till en krissituation. Tvärtom säger vi uttryckligen i den ståndpunkt som vi förhandlade här i december att det behövs någonting mer. Det är precis det som vi har agerat efter. Sedan kanske Moderaterna har en annan uppfattning om det. Men så är i varje fall den inriktning som vi har förankrat här.

Sedan finns det också mycket annat jag skulle vilja kommentera i inlägget.

2015/16:40
19 april

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Ministern kommer att få chansen igen. Jag ville bara ha det klargjort innan vi går vidare.

Anf. 18 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag är lite förvånad. Ministern säger att kommissionen tror att del två blir svårare. Jag trodde att det var del ett med omfördelningsmekanismen som skulle vara svårare. Det var intressant att höra det. Jag trodde vida-rebosättningsprogram och kvotsystem skulle vara mera möjligt för andra länder. Det återstår att komma tillbaka till.

Vi är i varje fall överens med regeringen om att vi behöver ett hållbart system och att vi måste öka solidariteten, men också asylrätten och ett humanitärt anslag måste finnas kvar. Det som kanske är i stöpsleven och som gör att det är en känslig fråga är: Vad ska vi lämna över till EU, och vad ska vi behålla i nationell kompetens? Det gör att vi måste vara väldigt vaksamma med vad det är för beslut och vad vi ger regeringen för mandat.

Sedan säger ministern att detta bara är inledande samtal. När man lyssnar på andras aktörer och uttalanden i medierna hör man att det ska komma ett förslag i maj och att det sedan ska vara klart. Detta behöver vi också få lite balanserat från ministern. En del säger att detta kommer att gå jättefort.

Avslutningsvis skulle jag vilja ställa en fråga. Det finns ju faktiskt ett tredje alternativ. Ettan och tvåan har vi talat om här nu. Det tredje alternativet, som regeringen skriver om i sitt pm, är att man kanske mer eller mindre helt lämnar över asylprövningssystemet till EU. Hur bedömer regeringen att den diskussionen går bland olika länder? Detta är väl inget som vi förespråkar, men det vore ändå intressant att få en kommentar.

Anf. 19 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Först vill jag ha ett klargörande. Jag uppfattade det som att ministern sa ja till mitt medskick, det vill säga att regeringen har för avsikt att inte stödja en uppdelning av det här meddelandet i två delar utan vill ha det som ett. I så fall är det bra, men jag vill gärna ha ett klart ja eller nej till det medskick jag gjorde i mitt förra inlägg.

Sedan vill jag gärna fylla på lite i vad Ulrika Karlsson nyss framförde. Som jag ser det, inte minst med tanke på tidtabellen för meddelandet, är detta kanske det sista eller enda tillfället för Sverige att göra inspel, komma med kommentarer, tillägg eller möjligen föreslå att något ska dras bort från det som kommer. Med den erfarenhet jag har tror jag att detta är det enda seriösa tillfälle där statsrådet kommer att medverka. Jag undrar: Har verkligen Sverige inga tillägg, kompletteringar eller avdrag att göra i det här sammanhanget? I så fall tycker jag att de bör redovisas här inför nämnden.

Anf. 20 JENS HOLM (V):

Jag tycker ungefär som Eskil Erlandsson att det bästa sättet att påverka är att redan nu tydligt framhålla sin ståndpunkt i de frågor där vi vet vad kommissionen har föreslagit. Även om huvuddiskussionen vid ett sådant här sammanträde gäller vilket av alternativen man förespråkar kommer varje medlemsland som vill ta ansvar för frågan att vilja diskutera alla aspekter i kommissionens förslag.

Från Vänsterpartiets sida kan vi ge vårt stöd till en permanent fördelningsmekanism. Vi tror att det behövs. Sedan tog jag upp ett antal andra saker som finns i kommissionens förslag, och det är saker som vi inte backar upp. Det är en lite svår situation. Man stöder en del i det hela, men sedan finns det mycket annat i detta som man inte stöder, och ministern säger att det inte ens är uppe för diskussion på det här sammanträdet.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

En av de saker du tog upp var detta med direktiv och förordning. Där verkar det å andra sidan som om ni har samma grundinställning. Men visst är det svårt att förutsäga vad alla andra länder kommer att säga. Det är väldigt svårt.

Anf. 22 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Hur är saken här? Har vi fått avvikande meningar?

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Helt klart är att vi har en avvikande mening från Sverigedemokraterna, som vill ha alternativ 3, för att förenkla det lite grann.

Jag uppfattar det också som att Ulrika Karlsson har en avvikande mening, eller kanske snarare mer en politisk åsikt generellt. Det du läste upp, Ulrika, handlade ju inte om att du ville ha en annan politik.

Anf. 24 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Detta är ju ett gravt underbetyg när det gäller form. Ni hanterar inte formen. Det är nu vi samråder om regeringens ståndpunkt om kommissionens meddelande. Den ståndpunkt vi hade i mars var inför en förutsättningslös kvälldiskussion. Då hade vi gemensam åsikt.

Om ni hade kunnat förhålla er till det som vi nu har på bordet. Det är också rubriken på mötet: "Kommissionens meddelande..." Det är svårt att anmäla avvikande mening eftersom regeringen inte tycker något. Vad ska jag anmäla avvikande mening om? Jag vet inte riktigt hur jag i form ska förhålla mig till det.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Jag skulle ändå säga att det regeringen tycker är det som står i ståndpunkten och det som finns i de stenografiska uppteckningarna från förra mötet, då regeringen fick stöd för sin ståndpunkt, samt de ytterligare tillägg ministern har gjort här. Vi jämför alltid det skriftliga och det muntligt sagda. Personligen tycker jag att det ger en tydlig bild av vilket håll regeringen kommer att dra åt här.

Det skulle förenkla mycket om det fanns en sakfråga som man ville ta upp. Då kan man säga att man tycker tvärtemot regeringen och fråga om regeringen kan tänka sig att kompromissa. Det skulle underlätta min hantering. Om det finns någon sakpolitisk konkret fråga där man ifrågasätter vad regeringen kommer att driva kan man ta upp det. Annars har jag svårt att se hur vi här kan fatta ett effektivt beslut som ger bra vägledning åt regeringen.

Sverigedemokraterna har en avvikande mening. Resten har jag inte uppfattat någon avvikande mening från hittills.

Anf. 26 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Vi tittar alltså bara på den text som berör regeringens ståndpunkt. Men samtidigt har vi ju hela meddelandet på bordet.

Regeringens ståndpunkt är vi för, men vi tycker att det finns väldigt många frågetecken om det som ministern ska åka ned och diskutera om de olika direktiven. Det är väl precis som Vänsterpartiet säger, att man känner sig lite kluven, för det är väldigt många frågor som kan bli väldigt kniviga i de olika delarna.

Jag skulle alltså vilja säga att vi står bakom ståndpunkten exakt sådan den är formulerad, men precis som Moderaterna tidigare har anfört känner vi oss lite osäkra på vad regeringen säger i alla olika delar och vad regeringen kommer att driva när det gäller de olika direktiven. Detta är vad jag vill säga från Kristdemokraternas sida.

Det jag läste upp inledningsvis ser jag som mitt medskick.

Anf. 27 TINA ACKETOFT (L):

Jag måste också repetera min ståndpunkt. Den ståndpunkt som vi har fått formulerad kan ingen ha något emot. Liberalerna har inget emot den.

Det vi fortfarande står frågande inför är hur man kan åka ned till Bryssel och bara stå på linje ett eller två utan att ha en åsikt om hur man ser på Easos ändrade uppdrag, hur man motverkar sekundär förflyttning och hur man förhåller sig till alla de andra punkter som automatiskt ingår i en diskussion. Detta ställer vi oss frågande till.

Europaparlamentet har fått instruktionen att de ska ha ett förslag att behandla den 6 maj. Jag kan inte se hur det skulle gå till i praktiken, men det är de facto den rapport jag nyss fick ifrån dem. Det förvirrar det hela ytterligare.

Om detta bara hade varit en första sonderande diskussion och ministern sedan skulle komma tillbaka för ett samråd där vi kan ta alla detaljfrågorna hade det gått bra. Jag tycker fortfarande att man kanske borde ha haft en starkare röd tråd när man åkte ned vid första besöket. Detta är förvirrat, och det är det som gör att vi nu har denna diskussion, som egentligen mer rör form än innehåll.

Anf. 28 JENS HOLM (V):

Vi ger vårt stöd till alternativ två. Vad gäller direktiv som blir förordningar tycker jag att ministern var tydlig. Ministern vill inte heller ha det så, och i så fall kanske vi kan få en mening om det i den svenska ståndpunkten, så att det blir tydligt. Annars måste vi avvika på den punkten.

Sedan har vi säkra-länder-listan, som medlemsländerna ska tvingas följa. Om inte heller ministern tycker att det är en bra idé vill jag höra det

sagt. Annars kommer vi att avvika mot det förslaget, för vi tycker att Sverige ska lyfta upp den frågan redan på det här mötet.

När det gäller ett vidgat mandat för Frontex vill vi att Sverige ska sätta ned foten och säga nej. Frontex behöver inget vidgat mandat. De ska inte få det.

Vi avviker också när det gäller det som står i den svenska positionen om att man ska arbeta aktivt för att få fler att återvända. Det kommer att få helt fel konsekvenser, vilket jag motiverade tidigare.

Anf. 29 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

I ståndpunkten står det att vi vill att en enskild medlemsstat i vissa delar ska kunna ha en mer generös inställning än den som EU har som helhet. Detta är ett frågetecken när det gäller om detta blir ett direktiv eller en förordning. Jag ser att det kan bli problem på den punkten, och därför uttrycker jag min skepsis i den frågan. Den frågan finns ännu inte på bordet rent konkret, för vi har inte sett någon förordning eller hur det hela är tänkt. Men det är vår inställning här.

Sedan tycker jag att man kan ta en sak i taget. Huvudfrågan gäller vilka alternativ vi ska ha för asylsystemet, och då talar vi om alternativ ett eller två. Sedan finns det naturligtvis ett antal andra frågor som vi får återkomma till.

Att detta enligt tidtabellen skulle vara löst i maj, och till och med i början på maj, håller jag för helt omöjligt. Jag vet inte hur Europaparlamentet har resonerat där, men detta kommer att vara en process som kommer att dra långt ut på tiden. Vi får se om den ens kommer att kunna klaras ut under hösten. Det kommer att bli väldigt långdragna förhandlingar.

Som jag sa inledningsvis kommer EU-nämnden aldrig att behöva köpa grisen i säcken här. Jag kommer tillbaka. Varje gång vi får förslag på bordet som måste förankras här kommer vi att komma tillbaka till EU-nämnden och fackutskotten.

Jag upplever att det inte finns någon avvikande mening annat än från Sverigedemokraterna när det gäller ståndpunkten som sådan. Där finns det alltså uppslutning. Däremot finns det önskan om att vi skulle ha uttryckt åsikter i andra frågor. Låt mig åter understryka att det faktiskt inte är hela kommissionens meddelande som är på bordet, utan det är bara delar av meddelandet som vi ska diskutera nu.

Anf. 30 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag fick inte riktigt det svar jag ville ha. Kommissionens meddelande är i två delar, och det är första delen vi behandlar nu. När det gäller andra delen har jag förstått att vi fick ett positivt svar från statsrådet på Centerpartiets fråga om Sverige är berett att driva frågan legala vägar. Det är ju bra.

Den första delen innehåller fyra olika delar. Vi har bara fått höra var regeringen står när det gäller den första delen av de fyra, där det handlar om alternativ ett och två. Det är för detta mandat som statsrådet är här.

Statsrådet säger själv att det inte finns några öppna mandat, och därför kan Sverige inte tycka så mycket om de andra tre delar som är på bordet. Det beklagar jag. Det är ju rätt så långtgående frågor. Vi hade

nog behövt höra vad Sverige egentligen tycker i de frågorna och driva något. Jag vill understryka det. Det är beklagansvärt att Sverige står kvar på perrongen nu när tåget går och heller inte skickar in något.

Jag vill anmäla avvikande mening eftersom jag tycker att Sverige nu ska ta tillfället i akt och driva på här, så att man använder piska och morot och att man använder budgeten. Ett exempel är att använda långtidsbudgeten. Ett annat exempel är att använda sociala fonden. Alltså: piska och morot. Använd budgeten! Jag hade uppskattat att Sverige drev detta.

Det handlar också om fördelningsnyckeln i den permanenta omfördelningen. Vi delar åsikten att fler länder inom unionen måste ta ansvar. Det är just därför vi driver budgetfrågan också. Sverige borde driva på för att fördelningsnyckeln ska ta bättre hänsyn till det ansvar en medlemsstat har tagit tidigare.

Sverige borde driva på för att fler länder ska öppna för arbetskraftsinvandring. Det hade varit ypperligt att fler länder hade något som liknar den svenska modellen för arbetskraftsinvandring, liksom att fler länder inom unionen tog emot kvotflyktingar. Tidigare migrationsministern Tobias Billström sa vid upprepade tillfällen att om alla länder inom EU tog samma ansvar som Sverige skulle vi gemensamt kunna ta emot 100 000 kvotflyktingar. Det är jätteviktigt att fler länder tar emot kvotflyktingar.

Vi ser gärna en harmoniserad säkra-länder-lista. Där bromsar regeringen med sin inställning när det gäller Turkiet. Vi hade gärna sett att Sverige släppte det och jobbade så att man kunde komma framåt med säkra-länder-listan.

I de delarna avviker vi. Vi hade önskat att vi från Sveriges sida hade en mer dynamisk och progressiv inställning till detta.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Jag har under tiden kollat upp EU-parlamentets agenda lite grann. De har ett möte nu den 20 april när kommissionen ska komma dit och presentera inför LIBE-utskottet. Sedan är deras nästa ordinarie möte den 23 maj.

Det kan hända att det är någon intern dokumentdeadline som är den 6 maj, för något beslut kan de inte fatta innan de har haft möte. Vi får ta reda på det.

Anf. 32 JENS HOLM (V):

Vi vill anmäla en avvikande mening som lyder ungefär så här: Vi stöder en permanent fördelningsmekanism, men vi anser också att Sverige på det här sammanträdet tydligare borde lyfta fram att man motsätter sig att direktiv övergår till förordningar, motsätta sig förslaget om en lista över så kallade säkra länder som medlemsländerna ska tvingas följa, avvisa olyckliga formuleringar som pullfaktorer och asylshopping som finns i kommissionens förslag, att Frontex föreslås få ett vidgat mandat och att det står i den svenska positionen att EU måste arbeta aktivt för att få fler människor att återvända.

Detta tror vi får väldigt oönskade konsekvenser.

Anf. 33 TINA ACKETOFT (L):

Återigen, och jag ber om ursäkt – nej, det gör jag inte. I alla fall: Vi kommer igen tillbaka till om det är väg ett eller väg två vi tar ställning till, eller tar vi även ställning till det här förslaget om att ersätta asylprocedurdirektivet med en förordning i syfte att etablera en gemensam asylprocess? Det är ju det som flera nu lämnar in avvikande mening om, alla de här grejerna. OM det är det, då har vi liksom en massa avvikande meningar som vi skulle behöva slänga in i så fall.

Jag vill därför igen ha klargjort: Är det bara vägval ett eller två som vi tar ställning till? Även om statsrådet nu att han är skeptisk men att han inte sätter ned foten vad gäller förordning kontra direktiv, så vill jag ju inte senare höra att han har drivit den ena eller den andra vägen när inte vi har tagit ställning till det i EU-nämnden, om det nu är så att det bara är ett eller två vi tar ställning till.

Anf. 34 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Det ni tar ställning till är den svenska ståndpunkten. I den står det att en enskild medlemsstat ska kunna ha en mer generös inställning än den som EU har som helhet, och det var det som kan bli problematiskt i en förordning, om man nu ska ha en förordning.

Samtidigt vet vi inte om man skulle kunna hitta en sådan lösning. Det kan jag inte garantera, men jag kommer aldrig att driva någonting som jag inte har stöd för i riksdagen.

Ulrika Karlsson tar återigen upp frågan om fördelningsnyckel. Om vi läser i ståndpunkten har vi ett helt stycke som handlar om fördelningsnyckeln: "Fördelning av asylsökande ska ske baserat på en justerbar fördelningsnyckel som viktar ett antal objektiva kriterier såsom BNP, befolkning, arbetslöshet och tidigare ansträngningar på asylområdet. Alla asylsökande bör omfördelas med undantag för de som anses vara uppenbart ogrundade."

Det är en solklar ståndpunkt. Vi har pratat om sekundära förflyttningar. Där säger ståndpunkten: "Sekundära förflyttningar ska inte vara tillåtet i större utsträckning än enligt dagens EU-regler."

Vi pratade Easo tidigare. Där säger ståndpunkten: "Ökat operationellt stöd till EASO behövs." Och så vidare.

Det finns, skulle jag vilja säga, vägledning för regeringen också i andra diskussioner, men jag tänker naturligtvis aldrig gå utanför den ståndpunkt som vi nu verkar enas om. Men jag måste också förhålla mig till en verklighet på ministerrådet, där vi måste försöka se till att hitta en helhetslösning som fungerar och som vi dessutom får stöd för.

Hur det läget ser ut kommer att klarna på torsdag, och det kommer förmodligen att ta ganska lång tid innan vi hittar någon lösning. Det är ingenting som EU-nämnden ska behöva vara rädd för att tas på sängen om, utan om vi behöver göra förflyttningar i substans som går utöver det som vi nu är överens om kommer vi naturligtvis att förankra de ståndpunkterna i EU-nämnden framöver.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Precis! Den möjligheten finns alltid. Om det dyker upp någon oväntad förändring på mötet kan regeringen alltid kontakta oss. Vi är alltid redo – det är ett scoutmotto för EU-nämnden.

Då vill jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och en avvikande mening anmäld från Moderaterna i enlighet med vad som lästs upp. Sedan finns det kommentarer och åsikter kring processen och annat som vi kan ta hänsyn till nästa gång vi diskuterar den här frågan.

Då tackar vi för nämndens möte i dag.

2015/16:40

19 april

Innehållsförteckning

§ 1 Rättsliga och inrikes frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 4 TINA ACKETOFT (L)	2
Anf. 5 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	3
Anf. 6 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	4
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 8 JENS HOLM (V)	6
Anf. 9 ESKIL ERLANDSSON (C).....	7
Anf. 10 MARIE GRANLUND (S).....	7
Anf. 11 JOHNNY SKALIN (SD)	8
Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	8
Anf. 13 TINA ACKETOFT (L)	10
Anf. 14 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	11
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 16 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	12
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 18 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	13
Anf. 19 ESKIL ERLANDSSON (C).....	13
Anf. 20 JENS HOLM (V)	13
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 22 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	14
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 24 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	14
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 26 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	15
Anf. 27 TINA ACKETOFT (L)	15
Anf. 28 JENS HOLM (V)	15
Anf. 29 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	16
Anf. 30 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	16
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	17
Anf. 32 JENS HOLM (V)	17
Anf. 33 TINA ACKETOFT (L)	17
Anf. 34 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	18
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	18